

PRÁMEŇ

Časopis gréckokatolíckych seminaristov • Ročník XXIII • Číslo 3

Prečo som tu ?

Obilježja 15. novembra 2017

Milí čitatelia,
do rúk sa Vám dostáva vianočné
číslo časopisu Prameň, ktorý pre vás
pripravili prešovskí seminaristi.

Zvykli sme si, že všade okolo nás
sa o Vianociach hovorí už v predstihu.
V televízii, rádiu či na billboardoch. Vi-
díme rôzne reklamy, ktoré nám ponú-
kajú nekonečné množstvo ponúk, ako
by sme mohli obdarovať svojich blíz-
kych. Osoba sv. Mikuláša sa preoblie-
ka za rozprávkového deduška s dlhou
bielou bradou a brmbolcom na hlave.

Kam to vlastne spejeme?

Istotne mi dáte za pravdu, že ak
človek nežije duchovným životom,
môže sa mu zdať, že narodenie Božie-
ho Syna je len historickou udalosťou,
síce veľmi peknou, ale dnešnému člo-
veku nič nehovoriacou.

Čím teda majú byť pre nás Viano-
ce?

Mali by byť najmä o Ježišovi, o prí-
chode. Prečo potom mnohí prežívajú
sviatky Vianoc tak laxne?

No práve preto, lebo narodenie
Ježiša Krista je dnes aj pre mnohých
kresťanov už iba historickou udalos-
ťou.

A prečo?

Akoby nám chýbala kresťanská
identita. Hrdo sa hlásime ku kresťan-
stvu a tradíciám, no často je to iba
prázdne gesto. Netvrdím, že sa netre-
ba obdarovať, no mali by sme hľadiť
na podstatu Vianoc, a tou je sám Ježiš
Kristus, ktorý sa rodí. Chce sa narodiť
aj pre Teba.

Dovoľíme mu, aby vstúpil do na-
šich životov, do každej situácie, ktorú :3
prežívame?

Prajem teda nám všetkým, aby
sa skutočným a najväčším darom
pre nás stal rodiaci sa Ježiš. K tomu
chcem želať aj radosť zo spoločného
štedrovečerného stola, pri ktorom sa
schádza celá rodina. Aby nikto v ten-
to tajomný a posvätný večer nezostal
sám...

Miroslav Chorendžák, 4. ročník
šéfredaktor

V dňoch od 12. do 15. septembra 2017 sa v Gréckokatolíckom kňazskom seminári blahoslaveného biskupa Pavla Petra Gojdiča v Prešove uskutočnili duchovné cvičenia, ktoré boli prípravou na nadchádzajúci akademický rok. Hlavnou témou exercícií bolo *Byť milosrdný ako Otec*, pričom otec Jaroslav Lajčiak sa konkrétne zamerával na podobenstvo o márnotratom synovi z Lukášovho evanjelia.

4. Po štyroch rokoch pôsobenia v službe špirituála bol otec Marko Durlák preložený do Ríma. Hovorí sa, že všetky cesty vedú práve tam, no aj jeho činnosť pri nás v Prešove bola preňho veľkým požehnaním. Ako poďakovanie sme slávili spoločnú sv. liturgiu, pri ktorej o. rektor v závere povedal, že vie a vždy bolo cítiť, že seminár bol jeho srdcovkou. Seminár sa stal jeho najdlhším pôsobiskom a veríme, že na nás bude pamätať v modlitbe, rovnako aj na úsmevné príhody či spoločný spev jeho obľúbených piesní. Otec Marko ostáva naďalej v našich modlitbách, ktorých krásu a vznešenosť nám ukazoval.

BLESKOVÉ SPRÁVY

Dňa 18.10.2017 sa uskutočnil imatrikulačný futbalový zápas bohoslovcov 1. ročníka proti seminárnemu výberu. Napriek snahe nováčikov zápas skončil podľa očakávania výhrou „domáceho“ tímu. Zápas bol okorenený aj vstupmi komentátorov, hudbou či malým teplým občerstvením,

nakoľko počasie už bolo typicky jesenné. Ale výsledok zatienil ešte pozitívnejší fakt, že aj táto aktivita pomohla tvoriť spoločenstvo medzi bratmi.

Dňa 18.10.2017 sa konala slávnosť prijatia nových bratov prvákov. Slávnosť začala sv. liturgiou, pokračovala sľubom bratov prvákov a prijatím posvätených kňazských košiel od o. rektora. Nasledovala slávnostná večera, a potom sme boli účastní kultúrneho programu prijatia, ktorý pripravili druháci.

Na začiatok Filipovky, dňa 15.11.2017, keď gréckokatolíci začínajú prípravu na sviatok Narodenia Ježiša Krista, sa arcibiskup a metropolita Ján Babjak SJ zúčastnil spolu s vladikom Milanom Chauturom CSsR, košickým eparchom, slávnostnej archijerejskej liturgie v Gréckokatolíckom

5

ÁVY z GKS

Vpiatok 8.12.2017 naši bratia piatáci prijali z rúk otca arcibiskupa a metropolitu Jána Babjaka SJ nižšie svätenia, poddiakonát. Hlavnou úlohou poddiakona je starať sa o Pánov dom. K tejto povinnosti patrí o. i. aj starostlivosť o bohoslužobné nádoby, rovnako má poddiakon dbať o to, aby bol Boží dom naozaj krásny.

KŇAZSKÉ POVOLANIE

ako dar

Dnešný svet má pre človeka mnoho atraktívnych ponúk. Je veľa krásnych aktivít a profesií, v ktorých človek môže naplno realizovať svoje talenty, svoje schopnosti, svoju kreativitu. Súčasní ľudia, ktorí nás pozorujú v dnešnom svete, si často kladú otázky: „Prečo je ten chlapec v seminári? Prečo sa chce stať kňazom? Prečo sa zriekol možno výhodnejšieho zamestnania, profesionálnej kariéry? Možno niektorí aj rodiny.“ Podobné otázky ľudí, ale neraz aj nás samých, kladú pred tajomstvo kňazského povolania.

Jean Guittou napísal knihu, ktorá vyšla pod titulom *Dialógy s Pavlom VI.* Jedna z mnohých otázok je takáto: „Dnešný kňaz v porovnaní s kňazom včerajška sa pozoruje aj očami vonkajšieho sveta.“ Teda nielen to, čo si on myslí o sebe, ale chce poznať aj to, ako ho vníma vonkajší svet. A preto sa pýta ako Ježiš: „Za koho ma pokladáte?“

Pápež Pavol VI. odpovedá: „Práve preto sa kňaz musí dôkladnejšie pozrieť do seba a uvedomiť si: Kto som? Musím preskúmať svoju moc a povinnosti, musím prispôbiť svoje osobitné poslanie situácii vo svete, ktorý sa tak rýchlo mení.“

Tu si môžeme pripomenúť povolanie niektorých biblických postáv: Abraháma, Mojžiša, Samuela,

Jeremiáša, povolanie dvanástich apoštolov, povolanie Pavla apoštola. Všetci počuli Pánov hlas v celkom odlišných podmienkach; hlas, pred ktorým utekali, hlas, ktorému nerozumeli, hlas, ktorému podľahli, hlas, ktorým sa jednoducho nechali zvestiť. Ponuka zo strany Pána je pre nich neraz tajomstvom.

Svätý Ján Pavol II. na otázku o histórii svojho kňazského povola-

Chcime odhaliť pravdu o sebe, žiť pravdu tajomstva povolania, pretože ona nám uľahčuje nás samých! V opačnom prípade sa nestaneme zrelými, vnútorne jednotnými, šťastnými, jednoducho svätými.

lania odpovedá: „Tú pozná predovšetkým Boh. Každé kňazské povolanie vo svojej najhlbšej podstate je veľkým tajomstvom, je darom, ktorý nekonečne prevyšuje človeka. Každý z nás kňazov to zažíva v priebehu celého svojho života veľmi intenzívne. Zoči-voči veľkosti daru cítime, akí sme na to nevhodní. Zároveň si uvedomujeme, že ľudské slová nie sú schopné uniesť ťarchu tajomstva, ktoré kňazstvo v sebe obsahuje“ (*Dar a tajomstvo*).

Bratia seminaristi, ale aj bratia kňazi, ako je to v našom živote? Vráťme sa k položenej otázke, prečo som v seminári, alebo v prípade kňazov, prečo som bol v seminári? Preto, že sa cítim byť povolaný Bohom. Verím, že on túži, aby som bol jeho služobníkom v kňazstve; aby som ho na tejto ceste hľadal, chválil, uctieval a miloval. Verím, že on sám pre mňa vybral práve túto životnú cestu. Chcem byť kňazom a ohlasovať Božie slovo, vysluhovať sviatosť Eucharistie a zmierenia. Som hlboko presvedčený, že Kristus si mnou chce poslúžiť ako svojim nástrojom pri udeľovaní duchovných darov a milostí tým, ktorých mi on sám stavia do cesty v mojom živote (*J. Augustyn SJ, Kňazstvo*).

Pápež František na stretnutí so seminaristami pri príležitosti Dňa seminaristov, novicov a noviciek (6. júl 2013) povedal: „Boh nám umožňuje pochopiť, že sme pre neho dôležití. Nejde len o nevyhnutné slová. Keď vás Boh volá, hovorí: Si pre mňa dôležitý, mám ťa rád, spolieham sa na teba.“ Práve z tohto pozvania, z tohto momentu, keď sa na mňa Ježiš pozrie, sa rodí radosť. „Pochopiť to a cítiť to je tajomstvo našej radosti. Cítiť, že sme milovaní Bohom, cítiť, že pre neho nie sme číslami, ale ľuďmi; cítiť, že on nás volá.“ Pán nám dáva pociťovať túto lásku v modlitbe, ale tiež prostredníctvom mnohých znamení, ktoré môžeme čítať v našom živote, prostredníctvom mnohých

ľudí, ktorých nám kladie do cesty. Radosť zo stretnutia s Ním a z jeho volania nevedie k tomu, aby sme sa zatvorili, ale aby sme sa otvorili, vedie k službe v Cirkvi. „Nebojte sa ukázať radosť z toho, že ste odpovedali na volanie Pána, na jeho voľbu lásky a svedectvo o jeho evanjeliu v službe Cirkvi. Radosť, tá skutočná, je nákazlivá; infikuje ... umožňuje kráčať vpred.“

Nebohý otec Jozef Šašala pri svojom utrpení povedal: „Pláčem preto, že som spoznal, ako veľmi ma Boh miluje. Ja si nezaslúžim takú veľkú Božiu lásku.“ Ak raz chceme žiť autenticitu kňazskej služby, musíme prijať svoje povolanie spolu so zodpovednosťou, ktorá sa s ním spája.

Svätý Ján Pavol II. nehľadal vlastný prospech, mohol sa celkom odovzdať k dispozícii ľuďom, ktorých mu Pán zveril. To, že veriaci tak často vyhľadávali jeho prítomnosť, bolo preto, že sa cítili milovaní

a posilňovaní svedectvom jeho viery a modlitby. Svojím životom nám pripomínal, že autentické, obetavé a slúžiace kňazstvo je možné iba kvôli Kristovi. To on a iba on činí, že môžeme veľa urobiť pre bratov a sami zakúšať ľudské šťastie. Niekoľko dní pred smrťou napísal, že iba kňaz, ktorý sa nechal „zmocniť“ Kristom, môže pre neho získavať bratov a sestry.

Záverom je potrebné povedať: „Čo by znamenala akákoľvek formácia, ak by sa nedotkla ľudského srdca, ak by nevedela k jeho premene a nášmu osobnému obráteniu? Základným cieľom formácie ku kňazstvu je mať účasť na tajomstve Krista a Cirkvi, ako aj vydávať o ňom svedectvo iným. Formácia je iba pomocou, aj to skôr skromnou, aby sa každý z nás sám angažoval v hľadaní čoraz hlbšej dôvernosti s Kristom a prebudil v sebe túžbu pomôcť iným pri hľadaní jeho prítomnosti a jeho vôle“ (Józef Au-

gustyn SJ, Kňazstvo).

Abrahám, posilnený vierou, vzdával Bohu slávu, pevne presvedčený, že má moc aj splniť, čo prisľúbil. Preto sa mu to počítalo za spravodlivosť. A nielen kvôli nemu bolo napísané: „Počítalo sa mu to,“ ale aj kvôli nám. Bude sa to počítať aj nám, čo veríme v toho, ktorý vzkriesil z mŕtvych Ježiša, nášho Pána, vydaného za naše hriechy a vzkrieseného pre naše ospravedlnenie.

Chcime odhaliť pravdu o sebe, žiť pravdu tajomstva povolania, pretože ona nám ukazuje nás samých! V opačnom prípade sa nestaneme zrelými, vnútorne jednotnými, šťastnými, jednoducho svätými. Keď hovoríme o odkrývaní pravdy, čiže aj o čoraz väčšom pochopení seba samého, hovoríme o duchovnom živote človeka. Len človek je schopný pochopiť sám seba v otázkach duchovného života. Musíme si uvedomiť, že človek môže spoznať

seba iba z duchovnej perspektívy. Od tohto poznania závisí jeho zrelosť, vývoj, rast, vzťah k sebe a ostatným. Vďaka duchovnému životu človek dokáže myslieť, byť vo vzťahu s inými, pracovať.

Toto nech je aj našou cestou, lebo tak ako u Abraháma platí: „Počítalo sa mu to,“ a spolu so svätým Jánom Pavlom II. zakúsime tajomstvo daru nášho povolania.

o. Miroslav Dancák, rektor GKS

MINIŠTRANTSÝ TÁBOR

Anjelská výsada

10

Leto je pre každého z nás určite čas veľkej radosti a všetci sa naň tešíme. S letom sa nám spájajú mnohé momenty, ktoré človeku dokážu vyčariť úsmev na tvári a vytvoriť mu pekné spomienky. K takýmto letným aktivitám určite patria aj letné tábory. Práve vtedy je priestor na vytváranie nových priateľstiev, alebo sa môže stať miestom stretnutí kamarátov z predchádzajúcich rokov. Účastníci tu môžu zažiť množstvo zábavy, ale je tiež dôležité, aby sa niečomu novému priučili. A práve takýto charakter mal aj náš miništrantský tábor s názvom Anjelská výsada, kde mohli účastníci zažiť kopec zábavy, ale nazbierať i mnoho cenných informácií. Tábor sa uskutočnil v dňoch od 2. do 6. júla 2017 v Gréckokatolíckom kňazskom semi-

nári bl. biskupa P. P. Gojdiča v Prešove a nadväzoval na tábor z predchádzajúceho roka.

Tento letný tábor, ako napovedá už jeho názov Anjelská výsada, bol zameraný hlavne na to, aby sa účastníkom – chlapcom – bližšie priblížila služba miništranta. Miništrant bol predstavený ako niekto, kto posluguje ako anjel pri Pánovom oltári a pomáha kňazovi pri jeho službe. Boli im predstavené praktické rady, ako správne posluhovať, nosiť sviečku, alebo aj čítanie apoštola a spev veršov. Svoje zdatnosti si mohli skúsiť aj na vlastnej koži v našej seminárnej kaplnke, kde sme mali možnosť každý deň byť aktívne účastní na svätej liturgii. Jedným z najkrajších momentov tohto tábora bol čas v našej prešovskej katedrále, kde

na sviatok svätých Cyrila a Metoda si každý účastník obliekol miništrantskú košeľu a všetci sme sa mohli spoločne modliť a byť pri oltári počas svätej liturgie.

Program počas tábora pripomínal „malý seminár“. Každý deň bol spojený s modlitbou, vyučovaním, povinnosťami – v tomto prípade to bola práca v skupinke – a voľným časom. Počas aktívnej siesty sa chlapci mohli realizovať na seminárnom ihrisku, alebo si oddýchnuť. Tábora sa zúčastnilo celkovo 35 chlapcov a zodpovednosť za nich malo šesť animátorov – bohoslovci z nášho seminára a pomocní animátori.

Každé ráno sme začínali rozcvičkou na ihrisku. Snažili sme sa rozhýbať rôznymi hrami, cvičením, dokonca aj behom. Po rozcvičke sme mali čas na osobnú hygienu a hneď nato sme sa presunuli do našej kaplnky,

kde sme sa spoločne modlili. Po načerpaní duchovných síl sme sa museli posilniť aj na tele, a to výdatnými raňajkami, ktoré nám s láskou pripravili naše tety kuchárky. Po nich sme sa rozdelili do skupiniek a mohli sme smelo vykročiť do dňa.

V pondelok si spolubrat Miroslav pripravil prednášku o anjelocho, po ktorej nasledovala diskusia a chlapci mohli klásť rôzne podnetné a trefné otázky, na ktoré sme im s radosťou odpovedali. Neskôr sme sa presunuli na Kalváriu, kde mal pripravenú katechézu o anjelocho. Peter Fučo. Po vyčerpávajúcom dni sme sa opäť večer stretli v seminárnej aule, kde sme mali pripevnené otázky a spolu sme ich riešili v skupinkách.

Utorok bol určite výnimočný pre mnohých, ak nie pre všetkých chlapcov, pretože po ranných mod-

turgii sme si urobili spoločnú fotografiu s otcami duchovnými. Mali sme z toho veľkú radosť.

Na záver nášho miništrantského tábora sme mali spoločnú liturgiu v seminárnej kaplnke s naším otcom rektorom Miroslavom Dancákom, ktorý odovzdal všetkým účastníkom certifikát o absolvovaní „školenia“ anjelskej výsady.

Verím, že tento tábor bol požehnaným časom pre všetkých Vás, milí miništranti. Dúfam, že ste si odniesli mnoho dobrých zážitkov, posilnili ste vzájomné priateľstvá, načerpali duchovných síl a zároveň Vás očakávame aj na ďalší rok.

Gabriel Šuták, 2. ročník

litbách sme sa presunuli do lanového centra, kde sa chlapci mohli realizovať a vyskúšať si pripravené atrakcie, pri ktorých animátorom pomáhali aj lektori z centra. Chlapci si tak na vlastnej koži mohli vyskúšať akoby lietanie anjela a aspoň na chvíľu zistiť, aké to je, keď pre nich neplatia gravitačné zákony. Poobede sme mohli opäť využiť priestory seminára naplno, hlavne naše futbalové ihrisko – spolu sme hrali futbal, hádzali frisbee, alebo sme triafali do basketbalového koša. Večer bol znova „prednáškový“, ale po ňom nasledovala veľmi zaujímavá práca v skupinkách, kde animátori mali priestor, aby s chlapcami riešili aj vážnejšie otázky, ktoré ich zaujímali.

Streda bola zaujímavá tým, že sme sa mohli poprechádzať po priestoroch nášho arcibiskupstva a katedrálneho chrámu. Exkurzia bola spojená s prednáškou o Petra Fuča. Následne si každý chlapec obliekol miništrantskú košeľu a mohli sme vstúpiť do svätej li-

Drahí miništranti, najskôr by som sa chcel poďakovať dlhoročnému prispievateľovi do tejto rubriky, Mirkovi Házymu. Nech mu náš nebeský Otec odplatí jeho službu. Je mi veľkou ctou, že sa vám môžem prihovárať na týchto stranách nášho časopisu Prameň.

Máme za sebou obdobie Filipovky, prípravy na sviatky Narodenia Ježiša Krista. V tomto čase bolo našou úlohou pripraviť svoje vnútro na príchod Ježiša. Vyčistiť si všetku špinu, ktorá sa usadila v našom srdci, zlé myšlienky a každú zlosť, ktorá znečisťuje tento Boží príbytok v nás. Aby Ježiš ako Boží Syn mohol vstúpiť do nášho srdca ako do čerstvo uprataného domu a prebývať v nás.

Preto Ježiš volá aj teba, aby si k nemu prichádzal v službe miništranta na svätej liturgii. On, hoci je Boh a svoj dom má v nebesiach,

prichádza k nám ako malé dieťa v jaslíčkach v Betleheme.

Ak chceš spoznať Ježiša, ktorý takto zázračne prichádza na svet, môžeš tak urobiť vo svojej miništrantskej službe. Práve tu ho najlepšie poznáš, pretože budeš s ním. Budeš počúvať o jeho živote v Božom slove, spoznávať ho vo svojom kňazovi, ktorý je zástupcom Ježiša na zemi. A hlavne môžeš slúžiť jeho svätej Cirkvi, ktorú založil tu na zemi.

Neboj sa teda prichádzať do chrámu za Ježišom, ktorý ťa povoláva stať sa jeho verným priateľom, jeho miništrantom. Neboj sa vymeniť čas strávený za počítačom za chvíle s Ním. Určite príde čas, keď toho budeš mať veľa v škole, doma, no ver mi, že tráviť čas s Ježišom sa oplatí. On ťa dokáže pochopiť, vypočúť ťa a dať ti silu zvládnuť všetky tvoje problémy.

Prajem ti, drahý miništrant, aby si prežil krásny čas Vianoc so svojimi blízkymi a aby ti služba Ježišovi Kristovi vo vašom chráme prinášala pokoj, radosť a požehnanie. Všetci v seminári sa za teba modlíme a myslíme na Teba.

Christos Raždajetsja!
Peter Rusnák, 3. ročník

POVOLANÍ LOVIŤ LUDI

„...zanechali všetko a šli za ním.“ Lk 5,11

Marek BOGDAN

Spomínaš si na nejaký konkrétny moment, keď si sa pevne rozhodol ísť touto cestou, alebo ťa v tomto presvedčení niečo formovalo?

Božie volanie som pocítil na začiatku strednej školy. Konkrétny moment Božieho volania na Božiu cestu bol práve na Svetových dňoch mládeže v Krakove. Svätý Otec hovoril o mladých ľuďoch. Mňa povzbudilo, ako Pán Ježiš povolal svojich apoštolov do služby. A kňazstvo je služba, v ktorej možno slúžiť Bohu a ľuďom.

Kto je Tvojím duchovným vzorom?

Môj duchovný vzor je svätý Ján Pavol II. Bol otvorený každému, aj mladým.

V akej pastorácii sa vidíš o 15 rokov?

Som mladý, ako sa píše vo Svätom písme: „Pane, nie moja vôľa, ale tvoja vôľa nech sa stane.“ Chcel by som pracovať s mladými a duchovne ich viesť.

Daniel DÉVALD

Kto alebo čo ťa postupne privádzalo na túto cestu?

Touto cestou ma viedol môj starý otec. On bol srdcom i duchom gréckokatolík, jeden z pôvodných kurátorov našej farnosti. Odmalička ma bral do chrámu, v tomto duchu ma vychovával. On bol tým, kto najviac podnietil moje povolanie. Definitívne rozhodnutie však bolo iniciované bohuznámou udalosťou, po ktorej som vedel, že Boh ma zachránil a má so mnou plány.

Kto je Tvojím duchovným vzorom?

Duchovným vzorom je môj princípál, o. István Mondok-Pálmay, pretože v modlitbách vie veľmi vysoko pozdvihnúť srdce k Bohu.

V akej pastorácii sa vidíš o 15 rokov?

Ako obyčajný kňaz. Vo voľnom čase plánujem založiť liturgický zbor a znotovať liturgické piesne v maďarčine.

Michal Kerul'-Kmec

Prečo si sa prihlásil do seminára?

Odmalička som bol vychovávaný v duchovnom smere, keďže pochádzam z kňazskej rodiny. Liturgia a modlitba boli mojím každodenným životom. Príchodom na strednú školu som začal chodiť aj na animátorskú školu, kde sa môj vzťah s Bohom začal prehĺbovať. Čím som bol starší, tým som cítil silnejšie povolanie.

Kto je Tvojím duchovným vzorom?

Mojím cieľom je byť minimálne takým dobrým kňazom, akým je môj otec.

V akej pastorácii sa vidíš o 15 rokov?

Moju budúcnosť, samozrejme, prijmem takú, aká bude, budem ju vykonávať svedomito, najlepšie, ako budem vedieť. Som otvorený pre každý variant, no netajím sa tým, že pastorácia v USA mi pripadá veľmi zaujímavá.

Ján MARAS

Spomínaš si na nejaký konkrétny moment, keď si sa pevne rozhodol ísť touto cestou, alebo ťa v tomto presvedčení niečo formovalo?

K Bohu som bol vedený od mala. Už na základnej škole som ako miništrant cítil jemné volanie. V období puberty som toto volanie dosť potláčal a odmietal som prijať, že ma volá Boh. Keď som mal asi 17 rokov, Boh sa dotkol môjho srdca v momente, keď som prijímal sv. Eucharistiu. Vo svojom srdci som pocítil teplo a uvedomil som si, že Boh si zvolí aj to, čo je vo svete bláznivé, aby tak zahanbil múdрых.

Kto je Tvojím duchovným vzorom?

Na túto cestu ma pripravoval jeromonach Pimen, ktorý ma naučil mnoho vecí, a potom sa ma ujal môj princípál o. Tomáš Mikunda, ktorému som tiež vďačný za všetko, čo ma naučil.

V akej pastorácii sa vidíš o 15 rokov?

Ukrajina.

Daniel ZORVAN

Kto je Tvojím duchovným vzorom?

Duchovných vzorov mám viac. Prvým je, samozrejme, môj ocko. Tiež to bol aj môj dedko, hoci ho poznám iba z rozprávania. Sú medzi nimi aj kňazi z môjho okolia, s ktorými sa pravidelne stretávam.

Spomínaš si na nejaký konkrétny moment, keď si sa pevne rozhodol ísť touto cestou, alebo ťa v tomto presvedčení niečo formovalo?

Konkrétny moment som nemal. Moje povolanie a túžba ísť do seminára sa formovali počas štúdia, presnejšie počas 2. a 3. ročníka gymnázia.

V akej pastorácii sa vidíš o 15 rokov?

ODF :D (obyčajný dedinský farár).

Lukáš LEŠČIŠIN

Prečo si sa prihlásil do seminára?

V seminári sa cítim ako doma. Je to môj domov. Cítim sa v ňom sám sebou. Ale predovšetkým viem, že to tak chcel Boh.

Aké sú Tvoje očakávania od štúdia a formácie?

Od štúdia a formácie očakávam hlbšie poznanie Boha, nadobudnutie poznatkov, aby som vedel lepšie pochopiť ľudské zmysľovanie vo všedných, ale i rôznych iných situáciách, a byť tak nápomocný.

V akej pastorácii sa vidíš o 15 rokov?

Túto otázku beriem vážne, ale zároveň aj úsmevne, pretože to vie jedine On. Avšak každý človek je šťastný, ak je Božia vôľa stotožnená s tou jeho. Vefakrát sa riadime heslom: „Pane, nech sa stane tvoja vôľa, ale nech je aj tá moja.“ On nás pozná najlepšie. A kto nám chce lepšie, ak nie On?

Samuel NOVICKÝ

Prečo si sa prihlásil do seminára?

Do seminára som sa prihlásil preto, lebo som cítil volanie ísť slúžiť Bohu, v zmysle slúžiť ľuďom a prinášať Božie slovo tomuto svetu.

Kto je Tvojím duchovným vzorom?

Mojím duchovným vzorom je určite sv. Páter Pio, pretože ma veľmi oslovuje svedectvo jeho života. To, ako v pokore a oddanosti obetoval celý svoj život pre Krista a ako horlivo a dôkladne zháňal ovečky do Pánovej ohrady.

V akej pastorácii sa vidíš o 15 rokov ?

Neviem povedať, kde sa vidím o 15 rokov, pretože život prináša rôzne okolnosti, ktoré môžu zmeniť mnohé veci a plány, ale aktuálne sa otvára otázka pastorácie v Amerike a Kanade, možno tam by som sa videl v budúcnosti.

Michal PAVLOVSKÝ

Kto je Tvojím duchovným vzorom?

Mojím osobným duchovným vzorom je môj brat Ján, ktorý je kňaz. Pomáhal mi spoznávať hĺbku a krásu východnej spirituality, taktiež som obdivoval jeho chuť do štúdia a zbožnosť. Je pre mňa veľkým povzbudením a inšpiráciou, aby som konal podobne.

Aké sú Tvoje očakávania od štúdia a formácie?

Čo sa týka štúdia, chcem načerpať čo najviac poznatkov, ktoré budem môcť využiť pri pastorácii. Počas formácie chcem budovať a upevňovať vzťah s Kristom. Chcem byť ako hudobný nástroj, ktorý sa necháva a potrebuje naladiť hudobníkom, aby mohol slúžiť ostatným a prinášať ovocie.

V akej pastorácii sa vidíš o 15 rokov?

Mojou srdcovkou je práca s mladými, ale odovzdávam to do Božích rúk. Pôjdem tam, kde ma Cirkev bude potrebovať.

18

Martin SIMKO

Kto je Tvojím duchovným vzorom?

Mojím duchovným vzorom je sv. apoštol Peter. Ježiš si ho vybral, aj keď nebol nijako vzdelaný a múdry. Rovnako ako aj my padol, pochyboval, zradil, ale stále veril Kristovi.

Aké sú Tvoje očakávania od štúdia a formácie?

Od štúdia očakávam, že sa budem zdokonaľovať v poznaní Boha a osvojím si poznatky, ktoré sú pre kňazstvo potrebné. Od formácie očakávam, že sa budem môcť zdokonaľovať po duchovnej a osobnostnej stránke (pretože pre kňaza je dôležité „byť človekom“), a to mi pomôže priblížiť sa k Bohu.

V akej pastorácii sa vidíš o 15 rokov?

Nikdy som sa nezamýšľal nad tým, či by som pôsobil niekde v zahraničí. Ak by sa však naskytla príležitosť, možno by som aj šiel, spoznal a zažil niečo nové.

ROZHOVOR

s o. Markom Durlákom

Otec Marko, povedzte nám niečo o sebe, ako dlho ste kňazom?

Som kňazom už devätnásť rok. Nie je to veľa, ale ani málo. Od svojej vysviacky som bol v pastorácii v Ihľanoch, Humennom a na Podkarpatskej Rusi. Po návrate na Slovensko som bol ceremoniárom nášho vladyku, a potom som odišiel na štúdiá do zahraničia. Najprv to bol Gaming v Rakúsku, neskôr Rím. Tým sa pre mňa klasická pastorácia skončila.

Máte za sebou 3 roky v úlohe špirituála. Čo táto služba obsahuje, ako Vás za tie roky zmenila?

Špirituál má na starosti duchovný život bohoslovcov, teda viesť modlitby a aj ich do tejto modlitby viesť, spovedať, rozprávať sa s nimi a počúvať ich, jednoducho byť pre nich otcom. Nevieť, či ma táto služba nejako špeciálne zmenila. Vždy som chcel žiť svoje kňazské otcovstvo a v seminári som mal na to široký priestor.

Čo vám bude najviac chýbať?

Určite mi bude chýbať spoločenstvo bratov bohoslovcov, z ktorých som sa tešil, keď som ich videl veselých, a tiež, keď som mohol načúvať, ako a čím žijú. Rovnako mi budú chýbať naše spoločné modlitby v kaplnke a spev, lebo v takej forme to už tak skoro asi nezažijem.

Aké máte očakávania od Vašej novej služby?

Zatiaľ neviem, akú konkrétnu službu mi pridelia. Jedno však môžem povedať už teraz, že vladyka Cyril ma poprosil, aby som mu bol nablízku, sledoval jeho termíny, schôdzky atď., aby snáď na niečo nezabudol, takže som niečo ako jeho sekretár.

Pán Bož mi dal tú milosť, že som svoje detstvo prežil po božom kňazovi, ktorého ja osobne, no nie len ja, pokladám za svätého. Mal ma veľmi rád a bol mi ako otec.

Študovali ste v Rakúsku, Taliansku, pár rokov ste boli prepožičaný do služby Mukačevskej eparchie. Máte z týchto rokov príbehy, na ktoré radi spomínate?

Každý môj pobyt v zahraničí bol pekný a obohacujúci. Nespomínam si na nejaké zvláštne príbehy, ale na každom z týchto miest som mohol stretnúť dobrých ľudí, ktorí svoju vieru prežívali veľmi úprimne a boli pre mňa veľkým povzbudením, niekedy aj zahanbením.

Mnohí čitatelia poznajú Vaše meno z katechéz, preložených rozjímaní vладыку Hopka, preložili ste aj mnohé modlitby, akatisty... Aké rôzne jazyky ovládáte?

Túto otázku dostávam často, hoci sám sa nepovažujem za nejakého znalca jazykov. Mám rád cirkevnú slovančinu a latinčinu, hovorím taliansky, rusky, ukrajinsky, trochu anglicky, ale na nejaké jazyky si ešte „robím záľusk“.

Pri Vašom mene svieti skratka coel., označenie pre celibátnika. Týmto smerom ste sa uberali stále, alebo to mohlo byť aj inak?

V podstate som bol pre celibát rozhodnutý stále. Od útleho detstva som túžil po kňazstve, a keďže svoje detské roky som prežil praktizovaním latinského obradu, celibát som prijal ako nevyhnutnú podmienku kňazstva. S touto myšlienkou som sa identifikoval natoľko, že som sa jej nevzdal ani potom, čo som sa roz-

hodol pre byzantský obrad. Tým ale nechcem povedať, že sa mi dievčatá nepáčili.

Tí, ktorí Vás poznajú bližšie, vedia, že ste sčítaný človek s impozantnou zbierkou kníh. Aké sú Vaše najobľúbenejšie knihy?

Ku knihám som mal vždycky blízko, boli to moje obľúbené hračky už v detstve a rád som čítaval. Vo svojej osobnej knižnici mám predovšetkým knihy, ktoré využívam najviac. Sú to knihy z oblasti patristiky, rôzne komentáre cirkevných otcov, ďalej liturgické knihy a knihy o liturgii, knihy z histórie našej Cirkvi, z každej oblasti niečo. Zvlášť sa teším knihám, ktoré sa dnes už tak ľahko zohnať nedajú, no nejakým spôsobom si ku mne našli cestu.

...ale na každom z týchto miest som mohol stretnúť dobrých ľudí, ktorí svoju vieru prežívali veľmi úprimne a boli pre mňa veľkým povzbudením...

Pri prvej návšteve človeku udrie do očí vyrezávaný drevený relikviár, v ktorom uchovávate rôzne relikvie. Ako ste sa k takej zbierke dopracovali?

Oddávna si pamätám, že som rád čítal životopisy svätých, lebo ma veľmi povzbudzovali. Mám k svätým vypestovaný blízky cit a vzťah, preto som si ešte ako rímsky študent

postupne nazbieral slušnú zbierku relikvií. Cirkev odpradáva verila, že svätí majú svoju veľkú moc aj po smrti a sú nám nablízku. Pros-tredníctvom týchto relikvií to vní-mam ešte viac.

Bratov prvákov sme sa pýtali tradičné otázky týkajúce sa ich du-chovného vzoru a povolania. Ako to bolo s Vami?

Pán Boh mi dal tú milosť, že som svoje detstvo prežil po boku kňaza, ktorého ja osobne, no nie len ja, pokladám za svätého. Mal ma veľmi rád a bol mi ako otec. Jeho pôsobenie u nás ma poznači-lo na celý život. Už nežije a nedožil sa ani mojej kňazskej vysviacky. Bol veľmi horlivý a obetavý, čo ma na-kopne vždy, keď trošku zavážam. A potom som nachádzal príklady a vzory v už spomínaných svätých,

o ktorých som rád čítal.

Máte nejakú záľubu, pri ktorej si odpočiniete a načerpáte nové sily?

Mojou záľubou je čítanie. Neraz sa mi stane, že pri upratovaní, najmä pri ukladaní kníh nejakú otvorím, za-čítam sa... a je po upratovaní.

Riadite sa v živote nejakým citá-tom, osobným heslom?

Sväté písmo nám ponúka množ-stvo citátov, ktoré nám pomáhajú kráčať správnym smerom. Spome-nul by som iba jeden, ktorý som si dal aj na primičný obrázok a ktoré-mu sa snažím byť stále verný. Sú to slová sv. apoštola Pavla: „Pre všet-kých som sa stal všetkým, aby som zachránil aspoň niektorých“ (1 Kor 9, 22).

pripravil:

Richard Fučko, 2.ročník

21

CHRISTÓS RAŽDÁJETSJA!

Ale prečo?

„Pri výjazde z mesta sa zdržíte zhruba pol hodiny... v kolóne si počkáte minimálne pätnásť minút.“ Takéto a podobné správy z rádiových prijímačov vedia zdvihnúť nie náladu, ale adrenalín v krvi vodičom, ktorí sa práve chystajú prejsť daným spomaleným úsekom. Ďalšia strata času, povedia si. Kde a ako ho potom doženiem?

Nielen problémy na cestách, ale aj mnohé iné veci dokážu spôsobiť, že chtiac či nechtiac stratíme čas, ktorý sme mali vyhradený na čosi užitočnejšie než na čakanie. Hľadať následne riešenie z tejto nami nezavinenej situácie môže byť skutočnou výzvou aj pre šikovných a flexibilných ľudí.

Čo však v prípade, keď dôjde k oveľa väčšej strate, než je iba strata času, ktorého nám na každý deň Boh nadelil 24 hodín? A čo ak je tou stratenou „vecou“ samotný človek?

V knihe Genezis sa píše: „Skryl sa Adam i jeho žena pred Pánom, Bohom, medzi stromami záhrady.“ (Gn 3, 8b). Adam a Eva sa neskryli preto, lebo hrali so svojím Stvoriteľom hru na skrývačku, ale preto, lebo sa mu chceli stratiť z očí. Spoznali, že sú nahí, teda že sa vyzliekli z Božej podoby, na ktorú boli stvorení, a preto sa pred Bohom ukryli. Každý hriech, ktorý konáme, nás určitým spôsobom z tejto podoby vyzlieka a robí z nás nie obraz a po-

dobu Boha, ale len jeho karikatúru.

Občas sa nám časovú stratu podarí dobehnúť hneď po jej vzniku, inokedy trvá aj niekoľko hodín či dní, kým sa dostaneme do bodu, keď sa prestaneme cítiť pod tlakom meškania. Rovnako aj Boh, ktorý síce žiadnu stratu nezavinil, no veľmi túžil po jej náprave, počkal, kým bude na jeho plán správny čas. Vedel totiž, že kolónu hriechu, ktorú pred sebou od pádu Adama a Evy tlačil každý z nás ľudí, nedokážeme svojimi silami predbehnúť.

A ak bol na začiatku problému pád, ktorý vznikol z neposlušnosti, musí byť pri jeho liečení povstanie z prachu, ktoré bude dôsledkom dokonalej poslušnosti. Ak bol na začiatku človek pochádzajúci zo zeme, z ktorej ešte žiadny človek nepovstal, na jeho konci musí byť človek zrodený z Panny, ktorá nepoznala muža. Tak sa dostávame na miesto, ktoré často znázorňujú ikony zavesené nad žertveníkmi v našich chrámoch, tam, kde sa začína obeta i oslava celej božskej liturgie. A zároveň prichádzame k momentom, ktoré teraz oslavujeme nie ako spomienku na niečo minulé, ale ako sprítomnenie neprestajnej Božej aktivity, ktorej cieľom je naše vyslobodenie z pohromy hriechu.

Načo sú teda Vianoce a samotné Kristovo narodenie? Svätý Irenej z Lyonu hovorí, že Boh sa stal člove-

kom, aby sa človek mohol stať Bohom. Samozrejme, nemá na myslí to, že sa máme stať akýmisi modlami, ktorých je dnešný svet aj tak plný. Naopak, chce tým povedať, že vďaka narodeniu Ježiša Krista a jeho dokonale poslušnému životu budeme aj my schopní vrátiť sa k dokonalej poslušnosti Bohu. To, čo zavinil prvý Adam, teraz prichádza dať do poriadku Nový Adam, Ježiš z Nazareta, a nám darúva nový život vďaka sviatostiam, ktoré ustanovil.

Oba tropáre predprazdenstva Kristovho narodenia (tropár, ktorý spievame od 20. do 23. decembra, i ten, ktorý je určený na 24. december) končia veľmi podobnými slovami: *„Kristus sa rodí, aby nanovo postavil/vzkriesil obraz, ktorý upadol.“* A práve dve začiatkové slová tejto vety používame ako pozdrav, ktorým sa zdravíme v období sviatku Kristovho narodenia: *„Christós raždájetsja!“* Nech nás teda vždy, keď budeme tieto slová vyslovovať (a ak nie vždy, tak aspoň dosť často), v mysli sprevádza aj vysvetlenie toho, prečo sa Kristus rodí: aby nám podal pomocnú ruku a mocne nás vytiahol z hriechov, v ktorých sme uviazli. Aby chyby, ktoré často konáme, nemali v našom živote posledné slovo.

Dominik Gromoš, 6. ročník

Rožehnané prežitie Kristovho narodenia,

Božie rožehnanie,
rokoj,
radosť,
lásku,

čo všetko želajú
predstavení
a bohoslovci
z prešovského seminára.

JEŽIŠOV ŽIVOT V NAZARETE

život v poslušnosti

Aj keď sme sa v meditáciách postavili pri téme poslušnosti častejšie, venujeme jej aj dnešnú meditáciu, pretože Ježišov život je najlepšie charakterizovaný jeho poslušnosťou. Neuškodí nám stále lepšie a lepšie poznávať túto cnosť z každej strany, lebo ju veľmi potrebujeme. Citát, obraz a milosť meditácie použijeme zo včera.

Poslušnosť Bohočloveka. Najväčšiu časť svojho života prežil Ježiš v poslušnosti. Tridsať rokov pod vedením Matky. Nie je to len tak, musí to mať nejakú veľmi vážnu príčinu, a preto si aj dnes ešte raz rozoberme túto tému podrobne.

Prečo treba poslúchať? Lebo je to najistejšia cesta k spáse. Kto vás počúva, mňa počúva. Ten, čo prikazuje, sa môže mýliť, ale ten, kto poslúcha, sa nemýli.

Kto je tu poslušný? Večné Slovo, Logos, sama večná Múdrost'. On nemôže nikoho oklamať, ale rovnako nemôže nikto oklamať jeho. On je večná nezávislosť. Nie je na nikom závislý, a predsa poslúcha. Koho poslúcha? Svoje vlastné stvorenia, ktoré múdrosťou

a svätosťou nekonečne prevyšuje, a ktoré aj tú múdrosť, čo mali, dostali od neho. Od neho dostali aj moc, ktorou disponovali. Spasiteľ je poslušný dokonca i cudzím ľuďom, ktorí ním disponujú, rovnako ako zvykli disponovať zákazníci remeselníkom, ktorému platia. Svoju nekonečne dokonalú vôľu Spasiteľ podrobuje aj svetskej moci, preplnenej slabosťami a hriechnymi náklonnosťami. V čom je poslušný? Vo všetkom, čo mu prikázali, hoci by šlo len o malé, bezvýznamné veci, ktoré boli v chudobnej remeselníckej rodine na dennom poriadku. Ako dlho je poslušný? Tridsať rokov, to znamená nielen v detských rokoch, keď je poslušnosť prirodzenou potrebou, ale aj v rokoch, keď už ľudia zvykli byť samostatní. Ako poslúcha? Najdokonalejším spôsobom, aký si len dokážeme predstaviť. Je poslušný pri splnení rozkazu, lebo ho splní skoro doslovne. Poslúcha aj vôľou, aby sa cvičil v cnosti. Poslúcha rozumom, lebo ak náhodou bol dostal nesprávny príkaz, usiloval sa ospravedlniť svojho predstaveného a v duši sa snažil premôcť seba samého v tom zmysle, že to musí byť správne, pokiaľ to predstavený rozkázal.

Praktická poznámka: Ak sa nachádzame iba v pochybnosti, či

je určitý príkaz správny, treba ho považovať za správny. Ak je príkaz s určitosťou nesprávny, a nevzťahuje sa na nejaký hriešny skutok, môžeme ho splniť s myšlienkou, že túto chybu Pán Boh využije pre naše dobro (chybne prečítaný text alebo silentium). Zastavte sa, bratia, a spytujte si svedomie, ako ste zvykli poslúchať svojich profesorov, predstavených tu v seminári, domácich predstavených – svojich rodičov, prípadne ďalších.

Prečo bol Ježiš natoľko poslušný? Divíme sa a sami si kladieme otázku: Prečo bol Ježiš natoľko poslušný? Pýtajme sa Krista: „Kriste, nevedel si u nás tých pár rokov prežiť užitočnejšie? Veď rezanie dreva, strúhanie v dielni mohol namiesto teba urobiť ktokoľvek iný, aj tie drobné práce, ktoré si konal na prí-

kaz, mohol urobiť niekto iný. Ty si mohol prežiť tento život užitočnejšie.“ A Ježiš nám jasne odpovedá: „Ohlasovanie a navracanie sveta prenechám apoštolom, ja som vzal na seba oveľa dôležitejšiu úlohu, a to je apoštolát príkladom.“ Veď či jestvuje pre človeka dôležitejšia vec než poslušnosť? Bez poslušnosti nemôže obstáť ani rodina, ani Cirkev, štát, ani nič dobré vo svete. A hoci je poslušnosť natoľko dôležitá, pre človeka nemocného na egoizmus, tvrdohlavosť a pýchu je práve táto cnosť najťažšia. Veď aj mních povedal: „Najťažšia je poslušnosť.“

Človeku sa poslušnosť zdá byť nízka, nedôstojná. Práve preto – vraví Ježiš – aby som poslušnosť povýšil, zušľachtil, vyzdvihol, ja sám som vám dal príklad posluš-

nosti. Boli králi, ktorí kvôli tomu, aby pozdvihli hospodárstvo, sami začali orať. Preto aj Ježiš prichádza z neba a začne poslúchať, aby sme sa nehanbili poslúchať aj my. Koľko ľudí si už odvtedy zvolilo poslušnosť a zaviazalo sa k nej dokonca sľubom?

Prečo treba poslúchať? Lebo je to najistejšia cesta k spáse. Kto vás počúva, mňa počúva. Ten, čo prikazuje, sa môže myliť, ale ten, kto poslúcha, sa nemýli. Ak na poslednom alebo tvojom osobnom súde povieš: „Večný Sudca, konal som tak z poslušnosti, buď si istý, že Sudca ťa ospravedlní.“ Veď on sám to povedal, on sám tak učil, ty si tak konal len podľa jeho vzoru. Skutky vykonané z poslušnosti majú veľkú zásluhu. Poslušnosť je cesta k dokonalosti. Je to najľahšia cesta do neba, lebo nemá nijakú zodpovednosť: Ja som poslúchol. Oveľa väčšiu zodpovednosť majú tí, čo

prikazujú, ich môže bolieť hlava, ale teba, ktorý poslúchaš, naozaj nemá kvôli čomu hlava bolieť.

Aká má byť pravá poslušnosť? Aby poslušnosť priniesla všetky plody, o ktorých je tu reč, musí byť dôsledná a ochotná. Poslúchajme tak, ako by nám to prikázal sám Nebeský Otec. Poslúchajme s radosťou. Veď veselého darcu Boh miluje (2 Kor 9, 7). Naša poslušnosť nech bude úplná, nie iba vonkajšia, ale aj – nakoľko je to možné – spojená s vôľou i rozumom. Ak je to možné, nech je aj hrdinská. Ježišova poslušnosť bola taká, nech je naša rovnaká, poslušnosť až na smrť, a to až na smrť na kríži, to znamená, že hoci by nastali aj ťažkosti a hrozila smrť, zachovám poslušnosť voči Bohu i predstaveným.

vладыка Васи́й Хо́пко
preložil o. Marko Durlák

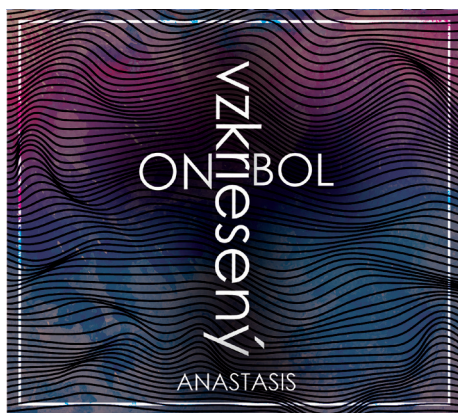
CD ANASTASIS

On vzkriesený bol

Drahí čitatelia časopisu Prameň, zaiste ste už počuli dobre známy citát: „Ak Pán nestavia dom, márne sa namáhajú tí, čo ho stavajú“ (Ž 127, 1). Aj my sme ho už neraz počuli, no až teraz si naplno a v bázi uvedomujeme pravdivosť a silu tohto slova. Takto na zadnej strane obalu nového CD skupiny Anastasis začína naše poďakovanie – v prvom rade Bohu, a potom aj všetkým, ktorí podali pomocnú ruku pri budovaní tohto diela.

Chceme teda naznačiť, že nové CD On vzkriesený bol nie je iba dielom chlapcov z gréckokatolíckej bohosloveckej skupiny Anastasis, či výtvarom super talentov, ale je to práca, na ktorej sa podieľalo mnoho ľudí, kde každý prispel tým, čím mohol a vedel. Nás, ktorí sme boli najbližšie pri tvorbe, pri písaní a nahrávaní každej noty, to naučilo

veľa. Hlavne to, že bez Božej pomoci a požehnania ťažko prejdeme skúškami, ktoré doliehajú pri tvorení Božích diel. Bolo by klamstvom, keby sme tvrdili, že to bola jednoduchá cesta, bez problémov. Počas štyroch mesiacov prípravy CD sme prežili mnoho krásnych, úsmevných a poučných chvíľ, ale aj momentov, ktoré nás naučili vážiť si toto dielo viac. Boh nám do cesty posielal ľudí, ktorí sa pre nás stali povzbudením a motiváciou do ďalších dní, aby sme aj svoje ďalšie nápady a plány nezakopali, ale ponúkli ich ďalej a ohlasovali pravdy viery práve spomínaným spôsobom. Samotné uvedenie a požehnanie nového CD sa uskutočnilo 7. novembra 2017 v Kine Scala v Prešove. Predtým, než sa dostalo do rúk poslucháčov, bolo požehnané naším arcibiskupom a metropolitom Jánom Babjakom SJ. Celé podujatie nieslo názov Koncert generácií, a to z dôvodu, že počas slávnostného večera nás svojím vystúpením obohatili viaceré generácie skupiny Anastasis, a tiež otec Peter Milenky so svojou skupinou, jeden zo spoluzakladateľov skupiny Anastasis. Týmto počínom sme chceli vyjadriť, že bohoslovecká skupina Anastasis jestvuje už päť generácií a je úžasným obrazom toho, ako v Cirkvi funguje spolupráca a sila spoločenstva, ak je ve-

už ako kňazi, zmobilizovali svoje sily a ponúkajú nám v bonusovej časti CD On vzkriesený bol tri skladby. Po ich vystúpení sa predstavila štvrtá generácia, ktorej tiež otcovia kňazi prijali pozvanie a zaspomínali si na svoje bohoslovecké časy. My

dená Bohom. Skutočnosť, že už niekoľko rokov sa v Gréckokatolíckom kňazskom seminári blahoslaveného biskupa Pavla Petra Gojdiča tvorí partia chlapcov, ktorí sa rozhodnú pokračovať v šírení Božieho evanjelia hudbou a slovom, alebo v našom prípade aj divadlom, je pre nás veľkým dôkazom Božej dobroty a lásky. V katechéze sa prihovoril doc. ThDr. Štefan Paločko, PhD., ktorý stál pri vzniku kapely a je členom prvej generácie Anastasis '95. Uvedená zostava aj teraz po rokoch „oprášila“ hudobné nástroje a svojím svedectvom i vystúpeniami potešuje mnohých.

Celý večer začal vystúpením skupiny Peter Milenky band, pokračoval vystúpením prvej generácie a už spomínanou katechézou. Po nej vystúpila tretia generácia skupiny Anastasis, ktorá sa podieľala aj na tvorbe CD. Táto formácia počas svojho fungovania odohrala množstvo koncertov, no nestihla nahrať vlastné CD, preto sme radi, že členovia ochotne,

najmladší, ešte bohoslovci, piata a zároveň súčasná formácia, sme predstavili niektoré svoje piesne na záver koncertu. Vladyka Ján Babjak SJ slávnostne požehnal nové CD a poprial nám mnoho síl pri ďalšom kráčaní po tejto ceste. V úplnom závere nasledovalo prekvapenie vo forme videa, prostredníctvom ktorého bola divákovi predstavená Cesta svetla ako pokračovanie nášho prvého hudobno-slovno-divadelného formátu Krížová cesta so skupinou Anastasis.

V závere tohto článku Vám členovia skupiny Anastasis prajú požehnané a pokojné vianočné sviatky a zároveň prosia o modlitby za celé toto dielo, aby ak je to Božia vôľa, sa znova mohli tešiť z ďalšej, v poradí už šiestej formácie bohosloveckej skupiny Anastasis.

Michal Vasiľ, 5. ročník

IKONA BOHOJAVLENIA

„Opúšťajúc Betlehem, kde sme videli preslávný zázrak, ponáhľajme sa k Jordánu s rozpáleným srdcom a tam hľadáme na úžasné tajomstvo!“ (svitlen, 3. január)

Týmito slovami nás svätá Cirkev pozýva k účasti na ďalšom krásnom sviatku, Bohozjavení, v ktorom sa odohráva veľké a úžasné tajomstvo.

Sviatok Bohozjavenia patrí medzi najväčšie a najstaršie sviatky kresťanstva. Až do konca 4. storočia sa tento sviatok slávil spolu so sviatkom Narodenia Pána. Pod názvom Bohozjavenie nerozumieme len udalosť krstu, ale aj ďalšie udalosti, ktoré svedčia o božskej prirodzenosti Ježiša Krista: jeho narodenie, poklona mudrcov, zázrak v Káne Galilejskej a zázračné rozmnoženie chleba.

V udalosti krstu sa prejavuje účasť všetkých troch osôb Najsvä-

tejšej Trojice: Boha Otca, ktorý sa prejavil v hlase, Boha Svätého Duha, ktorý sa zjavil v podobe holubice, a Boha Syna, ktorý prijal krst od Jána a posvätil vody. Takto sa podľa slov svätého Hieronyma Boží Syn pri narodení zjavil svetu v skrytosti, ale pri krste sa zjavil dokonale.

Prvé vyobrazenie tohto sviatku v podobe, akú poznáme dnes, sa datuje do rozmedzia štvrtého až piateho storočia.

V strede ikony Bohozjavenia je zobrazený Kristus, ktorý stojí nahý

vo vodách Jordánu a bedrá má opásané kusom plátna. Zriekol sa svojej božskej dôstojnosti, aby sa tak pripodobnil nám – tým, ktorých prišiel zachrániť. Po Ježišovej pravej strane je Ján Krstiteľ, oblečený v odeve z ľavej srsti. Nakláňa sa k Ježišovi a kladie naňho ruku, avšak neodvažuje sa ho dotknúť. Toto gesto vyjadruje všetko, čo sa odohráva v jeho vnútri, naplnenom obrovskou bázňou, keď spoznal Ježiša, prístupujúceho k nemu, aby sa dal pokrstiť, hoci takýto krst pokánia nepotreboval, keďže bol čistý od počiatku.

Na druhom brehu Jordánu sú zobrazení anjeli ako tichí svedkovia nevysloviteľného tajomstva. Na znak úcty majú zahalené ruky a s údivom hľadia na Božieho Syna.

Z hornej časti ikony zostupuje ku Kristovi lúč svetla, vychádzajúci z pologule, v ktorej sa často objavuje žehnajúca ruka Otca: „*Toto je môj milovaný Syn...*“ (Mk 1,11). Vo svätožiare sa nachádza holubica, ktorú videl Ján zostupovať na Krista, ako symbol Svätého Ducha. Od tejto svätožiar sa svetelný lúč rozdeľuje na tri menšie lúče, ktoré naznačujú, že dielo našej spásy je dielom presvätej a životodarnej Trojice.

Rieka Jordán je znázornená ako tá, ktorej prúd zmenil smer, svoj prirodzený tok: „*More to videlo a zutekalo, Jordán sa naspäť obrátil; Čo ti je, more, že utekáš, a tebe, Jordán, že sa naspäť obraciaš?*“ (Ž 113)

Zobrazenie bradatého starca v rieke Jordán symbolizuje démonické sily panujúce nad prírodou, ktorá bola poškodená prvotným hriechom človeka. Niekedy je vo vode znázornená aj postava, ktorá symbolizuje samotnú rieku Jordán. To odkazuje na skutočnosť, že Ježiš svojím ponorením do Jordánu posväcuje nielen Jordán, ale všetky vody a dáva im milosť a silu rodiť život v tajomstve krstu, stať sa vodou „prúdiacou do večného života“.

Rieka Jordán sa zobrazuje medzi dvomi vysokými vrchmi. Zobrazenie vrchov na ikone symbolizuje stupne duchovného napredovania, no aj to, že udalosť sa odohráva vo voľnej prírode.

Zaujímavým detailom na ikone je strom alebo krík, pri ktorom je sekera. To odkazuje na hlásanie sv. Jána, ktorý prichádzajúcim zástupom hovoril: „*Sekera je už priložená na korene stromov. A každý strom, ktorý neprináša dobré ovocie, vytnú a hodia do ohňa*“ (Mt 3, 10; Lk 3, 9).

Ikona Bohozjavenia poukazuje na ďalšiu významnú udalosť, spasiteľný skutok Ježiša Krista, ktorým nám ľuďom pripravil počiatok cesty k sebe samému.

Michal Pavliško, 4. ročník

VIANOČNÝ VEČIEROK

Štedrý večer v seminári

Sviatky Narodenia nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista slávime každoročne všetci seminaristi vo svojich farnostiach spolu so svojimi rodinami. Nezabúdame však na to, že aj v kňazskom seminári vytvárame navzájom bratské spoločenstvo, akúsi duchovnú rodinu zjednotenú s Kristom. A preto, ešte predtým, ako sa všetci rozídeme na sviatky domov, pripomíname si toto veľké tajomstvo Kristovho narodenia už zopár dní vopred.

Ako teda vyzerajú Vianoce v našom kňazskom seminári?

Všetci veľmi dobre poznáme, koľko priprav predchádza vianočným sviatkom, inak tomu nie je ani u nás. V ten deň je vždy o všetko vynikajúco postarané. Ceremoniári pripravujú seminárnu kaplnku na liturgické slávenie, bohoslovci venujúci sa cateringu zabezpečujú spoločné stolovanie, kuchárky s láskou varia štedrú večeru, a napokon, ako býva zvykom, bratia piateho ročníka sa podieľajú na

príprave vianočného programu.

Od rána sa zdržiavame mäsitých pokrmov presne tak, ako to býva na Štedrý deň. Počas dňa, keď v celom seminári prebiehajú prípravy, okrem iného každý bohoslovec pripraví pod vianočný stromček nejaké milé prevkapanie pre svojho spolubrata, ktorého si pred niekoľkými týždňami vyžreboval.

Angel zletiv nad Harp-
tu, sklikuje sestru i bratu:
„Škoro domiv pospišajte,
Christa roždennoho vi-
tajte!“ Naj v vašim domi
radosť prebývaže i vašu
rodinu Boh blahoslovľaje.
Christos roždajetsja!

A tak sa všetci navzájom obdarujeme. V podvečer sa všetci bohoslovci a predstavení kňazského seminára spolu s ich rodinami stretávame v seminárnej kaplnke, kde sa spoločne modlíme Veľké povečerie. Tým si nielen pripomíname, ale aj slávime to, že Boh sa zjavuje nám ľuďom, aby ukázal veľkosť svojej lásky k nám a zvestoval nám svoj plán spásy.

Následne si všetci spolu sadáme k štedrovečernému stolu. Pri večeri sa podáva viacero jedál, ako napríklad oblátka s jablkom, orechom, ces-

nakom a medom, ďalej je to kapustnica, opekance s makom, tzv. bobaľky, pirohy a nakoniec aj rybie filé so zemiakovým šalátom. So štedrou večerou sa tiež spája množstvo krásnych zvykov a tradícií. A preto pomedzi jednotlivé chody jedál spoločne spievame rozličné vianočné koledy, popri ktorých zaznievajú krásne vinše a blahopriania od seminaristov v rôznych jazykoch i nárečiach.

Po skončení štedrej večere nasleduje vianočný program pod vedením bratov piatakov. Súčasťou programu sú predovšetkým rozličné scény s tematikou Vianoc v ich podaní. Tie majú za cieľ priblížiť tajomstvo Kristovho narodenia, a tiež kultúrne zvyky spojené s týmito sviatkami trochu voľnejšou a možno aj zábavnejšou formou v dramatickom prevedení. V závere programu sa každý z nás poberie k vianočnému stromčeku, kde si nájde nejaký pekný darček. Potom, vzájomne obdarovaní a duchovne obohatení celým dňom, spoločne spievame všetkým známu pieseň Tichá noc, svätá noc...

Martin Tokár, 4.ročník

33

----- ŠTEDRÁ VEČERA

ZÁBAVNÍK

VTIPY:

Mama volá Jankovi: - **Janko, kde si?**

- *Čakám na zastávke autobus.*

- **Ponáhľaj sa, lebo ti vychladne večera.**

- *Dobre, budem čakať rýchlejšie.*

Včera som videl najrýchlejší dátový prenos vo svojom živote...

64 GB za sekundu... Vysávač vcucol moje USB.

Rozhovor u lekára. Lekár: „*Pane, vykonávate nejaký nebezpečný šport?*“ Muž: „**Áno, občas nesúhlasím so svojou ženou.**“

Mami, pamätáš si tú vázu, o ktorú si sa vždy bála, že sa rozbije? – **Áno, pamätám, prečo?** – *Ja len, že už sa nemusíš báť.*

Vyrieš správne osemsmierovku

ARAB, ATLAS, AVARI, ÁRIA, BEDÁR, BOLESTI, BRAT, BRLOH, BROD, ČOKOLÁDA, DRES, ERITREA, FILMÁRI, CHATA, CHLAP, CHLIEB, IZRAEL, KARANTÉNA, KELT, KLAS, KOTOL, LITER, LOPATA, MADONA, MAPA, MEŠITA, NETVOR, OPATRNOŠŤ, OTROCTVO, PANOVNÍK, PARAFÍN, PAŠIE, POSOL, RADAR, RIASA, ROTOR, SADIVO, SAMOTA, SITO, SKLAD, SLNKO, SMALT, SMIECH, SNOB, STAN, STRACH, ŠŤAVA, TOVAR, VIERA, VIETOR, VLAK, VODNÍK, VRAC, VRED, ZIMA

B	Z	S	N	H	S	L	B	R	A	T	A	B
T	O	A	O	L	A	M	É	P	S	K	E	U
Z	T	L	O	P	A	T	A	A	A	I	R	A
S	R	T	E	P	D	R	A	L	L	O	T	B
B	O	A	A	S	A	E	V	CH	T	O	R	O
K	C	Y	M	F	T	T	N	O	M	O	E	N
R	T	K	Í	I	I	I	R	A	D	R	E	S
R	V	N	A	O	Z	L	S	N	B	N	T	I
A	O	M	P	R	A	S	M	P	O	R	Í	S
D	R	T	A	A	A	E	A	Á	A	S	Š	K
A	K	E	E	D	Š	N	O	CH	R	Ň	Ť	L
R	L	A	I	I	O	I	T	P	V	I	A	A
L	I	V	T	V	V	N	E	É	O	R	V	D
S	O	A	N	E	E	A	A	P	N	S	A	Š
M	L	Í	S	T	K	I	R	A	V	A	O	K
I	K	N	V	A	E	R	I	T	R	E	A	L
E	Č	O	K	O	L	Á	D	A	E	A	Í	A
CH	R	A	V	O	T	M	R	Á	D	E	B	S

Gréckokatolícke bohoslovecké formačné centrum v Prešove

Účelom Gréckokatolíckeho bohosloveckého formačného centra je podporovať vzdelávanie seminaristov, kňazov, biskupov, žiakov gréckokatolíckych cirkevných škôl i laikov a rozvíjať duchovné a kultúrne hodnoty Gréckokatolíckej cirkvi, a tiež chrániť ľudské zdravie.

Nech dobrý Boh odmení požehnaním každého, kto prispeje na dobrý účel akýmkoľvek finančným darom.

Číslo účtu: 2921855774/1100

IBAN: SK47 1100 0000 0029 2185 5774

Adresa: Sládkovičova 23, 080 01 Prešov

tel.: +421 051/75 673 80

fax: +421 051/75 673 77

e-mail: gacajozef@gmail.com

IČO: 42230624

DIČ: 2023270953

SWIFT kód: CEKOSKBX

Riaditeľ centra: Mgr. Jozef Gača

Navštívte naše webstránky:
www.unipo.sk/pracoviska/gks
www.gojdic.sk

Nech Pán vo svojej štedrosti požehná vás i vašich blízkych za dobré dielo, ktoré ste týmto pre jeho Cirkev vykonali. Pán Boh zaplať!

Výherca osemsmernovky získava vecnú odmenu. Správne riešenia pošlite na adresu: Redakcia časopisu Prameň, Gréckokatolícky kňazský seminár bl. b. P. P. Gojdiča, Sládkovičova 23, 080 01 Prešov.

Výhercom v minulom čísle sa stala Rozália Vansáčová z Vranova nad Topľou. Srdečne blahozeláme!

Redakcia

ZODPOVEDNÝ ZA VYDANIE:

ThDr. Miroslav Dancák, PhD.

ŠÉFREDAKTOR:

Miroslav Chorendžák

GRAFICKÁ ÚPRAVA:

Jozef Petričko, Štefan Kerul'-Kmec,
Peter Sahajda

REDAKTORI:

Boris Rebják, Richard Fučko, Peter
Rusnák, Michal Pavliško,
Martin Tokár, Michal Vasil',
Dominik Gromoš

JAZYKOVÁ KOREKTÚRA:

Mgr. Annamária Vlkovičová

FOTO:

Štefan Kerul'-Kmec, Dávid Rybovič,
Jozef Košč, Ján Pavúk

ADRESA REDAKCIE:

Sládkovičova 23, 080 01 Prešov
www.gojdic.sk,
www.unipo.sk/pracoviska/gks

REDAKCIA SI VYHRADZUJE PRÁVO NA ÚPRAVU
ČLÁNKOV.

Vydané: december 2017, ročník XXIII.,
akademický rok 2017/2018

ISSN 2454-0447

Reklamy

www.facebook.com/vladykamilanodpoveda

Televízia LOGOS vyjadruje jej základné poslanie, prinášať dnešnému človeku Krista.

Gréckokatolícky magazín

— každý utorok vo večerných hodinách
v televízii Lux

Podiakonát 8. decembra 2017